

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 15.07.2020
Avaldamismärge: RT I, 03.07.2020, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
26.06.2020 otsus nr 602

Päästeseaduse ja relvaseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 17.06.2020

§ 1. Päästeseaduse muutmine

Päästeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 lõikes 4 asendatakse sõna „Päästeasutuse” sõnaga „Päästeameti”;

2)paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

„(4¹) Häirekeskuse tegevuses võivad kriisiinfo teenuse osutamisel osaleda avaliku teenistuse seaduses sätestatud avalikku teenistusse võtmise nõuetele vastavad vabatahtlikud Häirekeskuse määratud alustel ja korras.”;

3)paragrahvi 2 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „korraldamiseks” sõnadega „ning kriisiinfo teenuse osutamisel vabatahtlike kaasamiseks”;

4)paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 1³järgmises sõnastuses:

„(1³) Ennetustöö käesoleva seaduse tähenduses on inimeste teadlikkuse ja valmisoleku suurendamine päästesündmuse ärahooldmiseks ja päästesündmuseks valmistumiseks, teabe kogumine toimunud päästesündmuse ning inimeste teadlikkuse ja valmisoleku kohta ning selle analüüsimine.”;

5)paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kriisiinfo teenus käesoleva seaduse tähenduses on erakorralise sündmuse tõttu Häirekeskuse osutatav avalikkuse teavitamise teenus, mille eesmärk on anda riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse tellimisel teavet ja käitumisjuhiseid, ning vajaduse korral andmeid kriisiinfo teenuse osutamise tinginud sündmuses arvatavate kannatanute kohta, eelkõige ulatusliku tulekahju, plahvatuse või varingu, tõsise transpordi-, kiirgus- või tuumaõnnetuse, terrorirünnaku, massitulistamise või paljude kannatanutega massilise korratuse puhul.”;

6)paragrahvi 5 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3¹järgmises sõnastuses:

„3¹) tulekahju tekkepõhjuse väljaselgitamine Päästeameti määratud juhtudel, lähtudes asutuse strateegilistest eesmärkidest ja ülesannetest.”;

7)paragrahvi 5 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) ennetustöö.”;

8)paragrahvi 5 lõike 1¹punktis 1 asendatakse sõna „ohuhinnangu” sõnadega „ohu hindamine”;

9)paragrahvi 5 lõiget 1¹täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) abi- ja infoteadete menetlemine, sealhulgas kriisiinfo teenuse osutamine riigiasutustele ja kohaliku omavalitsuse üksustele, arvestades Häirekeskuse pädevust ja volitusi.”;

10)paragrahvi 9¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hädaabiteadete menetlemise andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, kus eesmärgiga kaitsta inimese elu, tervist ja vara ning keskkonda töödeldakse andmeid, sealhulgas isikuandmeid, et menetleda hädaabiteateid kiirema abi osutamiseks, ning abi- ja infoteateid, sealhulgas kriisiinfo teenuse osutamiseks.”;

11)paragrahvi 9¹ lõiget 2 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) Häirekeskuse kõneside salvestised.”;

12)paragrahvi 9¹ täiendatakse lõigetega 2¹–2⁸ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 3 lõikes 4 nimetatud kriisiinfo teenuse osutamisel arvatavate kannatanute kohta info väljastamise vajaduse üle otsustab Terviseamet, Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet vastavalt oma pädevusele.

(2²) Käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud asutus peab info väljastamise vajaduse üle otsustamisel hindama, kas:

- 1) tegemist on käesoleva seaduse § 3 lõikes 4 nimetatud erakorralise sündmusega, mille korral on proportsionaalne isikuandmeid töödelda;
- 2) arvatavate kannatanute lähedastele info andmiseks ei ole tavapärased teavituskanalid piisavalt tõhusad.

(2³) Kriisiinfo teenuse osutamisel töödeldakse hädaabiteadete menetlemise andmekogus lisaks käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 7 ja 8 nimetatud andmetele käesoleva paragrahvi lõikes 2⁴ nimetatud isikuandmeid.

(2⁴) Häirekeskus pärib hädaabiteadete menetlemise andmekogu kaudu käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud asutuse otsuse alusel tervise infosüsteemist kriisiinfo teenuse osutamisel andmeid selle kohta, kas, kus ja millal on arvatavale kannatanule osutatud tervishoiuteenust seoses käesoleva seaduse § 3 lõikes 4 nimetatud sündmusega. Kriisiinfo teenuse osutamisel ei töötle Häirekeskus arvatava kannatanu terviseandmeid.

(2⁵) Andmeid arvatava kannatanu kohta ei edastata tervise infosüsteemist Häirekeskusele, kui arvatav kannatanu on tervise infosüsteemis keelanud oma andmete edastamise kriisiinfo teenuse osutamiseks.

(2⁶) Häirekeskus ei tee päringut tervise infosüsteemi arvatava kannatanu kohta andmete saamiseks, kui uurimist teostav asutus on andmetele juurdepääsu või nende edastamise keelanud kuriteo tõkestamise, kurjategija tabamise või kriminaalmenetluses tõe väljaselgitamise huvides.

(2⁷) Kriisiinfo teenuse osutamisel antakse arvatava kannatanu kohta tehtud päringu alusel infot päringualuse isiku lähedasele, kelleks käesoleva seaduse tähenduses on abikaasa, registreeritud elukaaslane, vanem, vanavanem, laps, lapselaps, õde, vend ja muu isik, keda saab lähtudes isiku elukorraldusest pidada õigustatuks infot saama.

(2⁸) Kriisiinfo teenuse kaudu arvatava kannatanu kohta päringu teinud isiku tuvastamise ja arvatava kannatanuga seose kontrollimise alused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

13)paragrahvid 24¹ ja 25 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 24¹. Vahetu sunni kohaldamine ja lubatud erivahendid

(1) Päästeameti ametnik või tema korraldusel päästetöötaja võib kasutada füüsilist jõudu ja erivahendeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(2) Päästeameti ametniku erivahendid on:

- 1) eriotstarbeline löhkamiseseadeldis, mida ei kasutata inimese vastu;
- 2) teenistusköör.

§ 25. Lõhkematerjali käitlemine ja nõuded lõhkamiskohale

(1) Päästeameti ametnik võib demineerimistööl plahvatuse või ohtliku aine levitamise tõkestamiseks ja lahingumoonna hävitamiseks või demineerimistöölalase õppetöö tegemisel käidelda lõhkematerjali.

(2) Päästeameti poolt lõhkematerjali käitlemise korra ja nõuded lõhkamiskohale kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

14)seaduse 4. peatükki täiendatakse §-ga 26¹ järgmises sõnastuses:

„§ 26¹. Päästeametis kasutatava teenistusrelva kandmine ja kasutamine

(1) Päästeameti teenistusrelvad on tulirelvad.

(2) Demineerija kutsega päästeametnik võib teenistusülesande täitmise ajal kanda tulirelva.

(3) Demineerija kutsega päästeametnik võib teenistusülesande täitmise ajal kasutada tulirelva üksnes hädakaitses, ületamata hädakaitse piire.”;

15)paragrahvi 33 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded, nendele vastavuse kontrollimise tingimused ja korra ning vabatahtliku päästja kohta kogutud isikuandmete säilitamise tähtaja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

16)paragrahv 35 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 35. Vabatahtliku päästja vaksineerimine

Päästeamet tagab vabatahtlikule päästjale tasuta vaksineerimise Päästeameti määratud ulatuses ja korras.”;

17)paragrahvi 36 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 36. Vabatahtlikuks päästjaks võtmine

(1) Vabatahtlikuks päästjaks võtmist korraldab Päästeamet.”;

18)paragrahvi 36 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

19)paragrahvi 38 lõike 4 punkt 3 ja lõike 7 punkt 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) kasutada päästesündmuse käigus füüsilist jõudu korrakaitseeaduses sätestatud alusel ja korras.”;

20)paragrahvi 38 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Vabatahtliku päästja väljaõppe ja arvestuse läbiviimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

21)paragrahvi 39 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Oma ülesannete täitmisel kannab vabatahtlik päästja eritunnust.”;

22)paragrahvi 40 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Päästeameti hüvitatavate kulude liigid ning hüvitise suuruse määramise ja maksmise korra kehtestab Päästeamet.”;

23)paragrahvi 41 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui isik hukkub või sureb vabatahtliku päästja ülesande täitmise tõttu, maksab riik tema perekonnaliikmetele ning perekonnaseaduses ettenähtud alustel ja korras tema ülalpidamisel olnud isikutele ühekordset hüvitist hukkunud või surnud isiku kümne aasta palga ulatuses.”;

24)paragrahvi 41 lõigetest 2, 10 ja 11 jäetakse välja sõnad „päästetööl osalev” vastavas käändes;

25)paragrahvi 41 lõike 3 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui isik saab vigastuse või haigestub vabatahtliku päästja ülesande täitmise tõttu ja tal tuvastatakse selle tagajärjel osaline või puuduv töövõime, maksab riik hüvitist, lähtudes Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusest, järgmiselt (edaspidi *hüvitise maksimummäär*):”;

26)paragrahvi 41 lõikest 3¹ jäetakse välja sõna „päästetööl”;

27)paragrahvi 41 lõige 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(12) Kui isik on vabatahtliku päästja ülesande täitmise tõttu saanud vigastada või haigestunud, kannab riik tema ravi- ja ravimikulud.”;

28)paragrahvi 41 lõiget 13 täiendatakse pärast sõna „Siseministeeriumi” sõnaga „valitsemisala”;

29)paragrahvi 41 lõike 15 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja sõnad „päästetööl osalenu”;

30)paragrahvi 47 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Päästeamet tagab üle nelja tunni kestval päästetööl või demineerimistööl osalejale tasuta toitlustamise ja joogivee.

(2) Ulatusliku või pikaajalise päästetöö või demineerimistö korral hüvitatakse päästetööl või demineerimistööl osalejale toitlustamise ja joogivee kulud Vabariigi Valitsuse reservist.

(3) Ulatusliku või pikaajalise päästetöö või demineerimistö korral toitlustamise ja joogivee kulude hüvitamise ulatuse ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

31)seadust täiendatakse §-ga 49²järgmises sõnastuses:

„§ 49². Kriisiinfo teenuse osutamine

(1) Häirekeskus on valmis osutama kriisiinfo teenust Siseministeeriumi valitsemisala asutustele alates 2020. aasta 15. juulist.

(2) Häirekeskus on valmis osutama kriisiinfo teenust riigiasutustele ja kohaliku omavalitsuse üksustele alates 2021. aasta 1. jaanuarist.”.

§ 2. Relvaseaduse muutmine

Relvaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 12¹lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) poolautomaatne või käsitsi ümberlaetav mitmelasuline püstol;”;

2)paragrahvi 24 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „kõik relva- ja padrunikollektsiooni kuuluvad relvad” tekstiosaga „, välja arvatud muuseumi relvakollektsiooni kuuluvad relvad;”;

3)paragrahvi 29 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Sporditulirelva võib isik soetada, omada ja vallata tingimusel, et ta on vastava spordialaga tegeleva laskesportdikkubi liige.”;

4)paragrahvi 31 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) lasketiirus või laskepaigas laenutamiseks.”;

5)paragrahvi 35 lõike 7 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) politseiametnikule, vanglaametnikule, demineerija kutsega Päästeameti ametnikule ja tegevväelasele, kellel on teenistus- või sõjaväerelva kandmise õigus ja kes vastab politsei-, vangla-, pääste- või tegevteenistusse asumisel esitatavatele tervisenõuetele;”;

6)paragrahvi 78 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tulirelva, sealhulgas käesoleva seaduse § 83³lõike 1 punktis 1 sätestatud relva ja akustilise relva, võib laskekõlbmatuks muuta relva parandamise või ümbertegemise tegevusluba omav isik ainult §-s 80 nimetatud relva laskekõlbmatuks muutmise loa alusel.”;

7)paragrahvi 87¹lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „Tulirelva” tekstiosaga „, sealhulgas käesoleva seaduse § 83³lõike 1 punktis 1 sätestatud relva;”;

8)paragrahvi 89²⁴lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „valmistamise;”;

9)paragrahvi 91 täiendatakse lõikega 36 järgmises sõnastuses:

„(36) Käesoleva seaduse § 78 lõike 2 ja § 87¹lõike 3 2020. aasta 15. juulil jõustunud redaktsiooni rakendatakse tagasiulatuvalt 2018. aasta 1. juulist.”.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2020. aasta 15. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 2 punkte 2 ja 4 rakendatakse tagasiulatuvalt 2020. aasta 1. märtsist.

Henn Põlluaas

Riigikogu esimees